

Güneş Enerjisine Neden Yatırım Yapılmaz ?

İsmet Berkan, Hürriyet, 5 Kasım 2014

TÜRKİYE'de 2012 yılı sonu itibarıyla 57 bin 59 megavatlık (68 bin 230 MW*) elektrik üretim kurulu gücü vardı.

Bu gücün 35 bin 27'si (40 bin 912*) termik santrallarda, 19 bin 609'u (23 bin 455*) hidroelektrik santrallarda, 162.2'si (358*) jeotermal kaynaklarda ve 2 bin 260'ı da (3 bin 484*) rüzgâr santrallarında kuruluydu.

Ülkemizdeki kömür madenlerinde aşırı üretim zorlaması olması ve bu sebeple işçilerin hayatlarının, sağlıklarının hiçe sayılması boşuna değil. Biz elektriğimizin yüzde 70'e yakını termik santrallardan elde ediyoruz. Bunların önemli bölümü kömürle çalışıyor.

Bizim bütün kurulu gücümüz 2012 sonu itibarıyla 57 bin megavat, buna karşılık Almanya'nın sadece güneş enerjisi elde ettiği foto-voltaik panellerdeki kurulu gücü 2014 yaz aylarında 39 bin megavat idi. Aynı Almanya'nın rüzgâr enerjisi konusundaki kurulu gücü ise 29 bin megavat.

Oysa rüzgârdan elektrik elde etme konusu görece yeni bir konu. Almanya bu işe bizden önce başlamış değil; teknoloji her iki ülke için de aynı zamanda ve aynı fiyata vardı. Güneş enerjisi de aynı şekilde; Almanya önde gözüküyor ama istese Türkiye de aynı dönemde aynı yatırımları yapabilirdi.

Biz onun yerine ithal ettiğimiz doğalgazı yakıp suyu ısıtacak, o suyun buharıyla da elektrik üretecek 'çevreci' termik santrallar kurduk. O doğalgaz santrallarına özel sektör kendi sermayesiyle yatırım yapsın diye uzun süreli elektrik alım garantileri verdik.

Aynı alım garantisini güneş ve rüzgâr için verseydik, bugün bizim kurulu gücümüz de Almanya seviyesinde olabilirdi; enerji ithalatından kaynaklanan cari açığımız da düşerdi; hatta belki Almanya ve Danimarka gibi elektrikte enerji ihracatçısı bile olabilirdik.

Hâlâ daha da olabiliriz; fırsat kaçmış değil.

Ama maalesef kafamız orada değil.

Almanya ve İngiltere'de kırılan güneş enerjisi rekoru

GEÇEN yazın başında, tam olarak 9 Haziran 2014 pazartesi günü öğlen saatlerinde Almanya'da güneşten elektrik üreten fotovoltaik panellerden tam 23.1 gigavat/saat elektrik üretti Almanya. Bu bir dünya rekoruydu ve o saatte Almanya'nın elektrik talebinin yarıdan fazlası güneş enerjisiyle karşılandı.

Yine geçen yaz İngiltere'de, 21 Haziran günü gün boyu, güneşten elde edilen elektrik bütün ülke ihtiyacının yüzde 8'ini karşıladı.

Bu rekorların hepsini Türkiye de kırabilirdi; yakın çevresine fotovoltaik panel teknolojisi ihracatı yapabiliirdi.

Türkiye hâlâ daha fırsatı kaçırmış da değil.

Nükleere var, rüzgâra güneşe yok mu?

HANİ, 'Türkiye nükleer santral yaptırıyor' deniyor ya, bu cümleyi dikkatli kullanmak gerek.

Nükleer santral bir Rus şirketi inşa ediyor. Sonra da onlar işletecekler ve santral hep onlara ait olacak. Biz ise burada üretilen elektriği satın alacağız sadece.

Nükleer santral için özel bir yasa çıktı; bu yasa sayesinde rüzgâr ve güneş enerjisi santralleri için de elektrik alım garantisi, yani teşvik verilmeye başlandı. Sektör bu teşvik miktarını düşük bulsa da, yine de yeni kuracağı santraller için bu sayede finansman bulabilir hale geldi.

Geldi ama ne fayda, yüzlerce lisans başvurusu Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'nda (EPDK) bekliyor.

Neden bekliyor dersiniz? Evet, belki bazılarının evrakı eksik, bazıları finansmanı tam bulamadı ama büyük çoğunluğun her bakımdan hazır olduğunu biliyoruz. EPDK bunlardan 27'sine lisans verecek; çünkü enerji nakil hatlarımız henüz bu yeni yaratılacak kapasiteye uygun değil.

Nükleer santral için enerji nakil hatları hemen hazır edilecek belli ki ama rüzgârdan veya güneşten enerji üretmek istediğinizde, 'Senin üreteceğin yerde bizim nakil hattımız yok' deniyor, parası hazır yatırımlar bekletiliyor.

Bu arada madenlerden üst üste ölüm haberleri gelmeye devam ediyor.

**30 Eylül 2014 itibariyle*

Elektrik Mühendisleri Odası

http://www.emo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=88369#.VFnb7vmsUYM